# KARTA PRZEDMIOTU

**Nazwa przedmiotu:** ***Pedagogika międzykulturowa (e) (1100-PPW1PEM-NJ)***
**Nazwa w języku polskim:**
**Nazwa w jęz. angielskim:** ***INTERCULTURAL PEDAGOGY (E)***

## Dane dotyczące przedmiotu:

**Jednostka oferująca przedmiot:** Kolegium II
**Przedmiot dla jednostki:** Kolegium II
**Cykl dydaktyczny:** Rok akademicki 2026/27
**Koordynator przedmiotu cyklu:** dr hab. Przemysław Grzybowski prof. uczelni

**Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:**
Zaliczenie na ocenę
**Język wykładowy:**
polski

## Dane dotyczące przedmiotu cyklu:

**Domyślny typ protokołu dla przedmiotu cyklu:**
Zaliczenie na ocenę
**Strona WWW:**
http://www.grzybowski.ukw.edu.pl
**Bilans pracy studenta**

Łączny nakład pracy studenta wynosi 50 godzin i odpowiada 2 punktom ECTS. Obejmuje 15 godzin udziału w zajęciach dydaktycznych, 35 godziny pracy własnej, która obejmuje studiowanie literatury oraz przygotowanie pracy semestralnej.

**Efekty kształcenia modułu zajęć**

Po zakończeniu zajęć student:
K_W04 - zna i rozumie główne środowiska wychowawcze, ich specyfiki i procesy w nich zachodzące;
K_W07 - zna i rozumie zagadnienie edukacji międzykulturowej;
K_U12 - potrafi efektywnie pracować w środowiskach zróżnicowanych pod względem kulturowym oraz z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym, w tym z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem, wykorzystując kompetencje międzykulturowe i glottodydaktyczne;
K_K05 - jest gotów do porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej oraz poza nimi.

**Przedmioty wprowadzające i wymagania wstepne**

brak

## Szczegóły zajęć i grup

Wykład (10 godzin)

**Strona WWW zajęć przedmiotu cyklu**
http://www.grzybowski.ukw.edu.pl
**Literatura:**
1. Grzybowski P.P., Edukacja międzykulturowa - przewodnik. Pojęcia, literatura, adresy. Oficyna Wydawnicza „Impuls", Kraków 2008.
2. Grzybowski P.P., Idzikowski G., Inni, Obcy - ale Swoi. O edukacji międzykulturowej i wspólnocie w szkole integracyjnej, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2018.
3. Grzybowski P.P., Prekursorki i pionierki edukacji międzykulturowej. Inspiracje biobibliograficzne, Oficyna Wydawnicza „Impuls", Kraków 2026.
4. Kożyczkowska A., Młynarczuk-Sokołowska A., Kulturowe konteksty dzieciństwa. Szkice antropologiczno-pedagogiczne, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2018.
5. Nikitorowicz J., Kreowanie tożsamości dziecka. Wyzwania edukacji międzykulturowej, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2005.
**Efekty uczenia się:**
Po zakończeniu zajęć student:
W_1 - zna i rozumie specyfikę rodziny, przedszkola, szkoły i środowiska lokalnego w warunkach zróżnicowania kulturowego oraz ich rolę w kształtowaniu tożsamości kulturowej, relacji społecznych i postaw wobec odmienności. (K_W04)
W_2 - zna i rozumie podstawowe pojęcia, założenia i cele pedagogiki międzykulturowej oraz znaczenie edukacji międzykulturowej w rozwijaniu otwartości, wzajemnego szacunku i przeciwdziałaniu stereotypom, uprzedzeniom i dyskryminacji. (K_W07)
U_1 - potrafi dobierać metody pracy i sposoby wspierania dzieci w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej zróżnicowanej kulturowo, uwzględniając doświadczenia migracyjne oraz potrzeby dzieci, dla których język polski jest drugim językiem, z wykorzystaniem kompetencji międzykulturowych i podstawowych zasad wsparcia glottodydaktycznego. (K_U12)
K_1 - jest gotów do podejmowania dialogu z dziećmi i ich rodzinami pochodzącymi z różnych środowisk kulturowych, z uwzględnieniem ich sytuacji emocjonalnej, oraz do rozwiązywania konfliktów i budowania atmosfery szacunku, bezpieczeństwa i współpracy w przedszkolu, szkole i poza nimi. (K_K05)
**Metody i kryteria oceniania:**
Studenci przygotowują pracę semestralną. Schemat pracy z zadaniami do wykonania (za każde można otrzymać 1-2 punkty w zależności od poprawności) i literaturę pomocniczą studenci otrzymują od prowadzącego zajęcia na początku semestru. Warunkiem zaliczenia pracy jest uzyskanie 6 na 10 punktów.
10 pkt 5.0
9 pkt 4.5
8 pkt 4.0
7 pkt 3.5
6 pkt 3.0
**Zakres tematów zajęć:**

1) Podstawowe rozstrzygnięcia terminologiczne związane (dialog, filozofia dialogu, wielokulturowość (multikulturowość), społeczeństwo wielokulturowe, tożsamość kulturowa, integracja, asymilacja, tolerancja, etyka solidarności, edukacja międzykulturowa, transkulturowość, globalizacja).
2) Filozoficzne, socjologiczne, polityczne i aksjologiczne wymiary dialogu międzykulturowego.
3) Postrzeganie świata z perspektywy Innego.
4) Szok międzykulturowy. Konflikty i negocjacje międzykulturowe. Stosunek wobec odmienności (nacjonalizm, etnocentryzm, ksenofobia, rasizm, Swoi a Obcy na przykładzie mniejszości etnicznych i religijnych).

**Literatura uzupełniająca**

1. Lewowicki T., Suchodolska J. (red.), Dzieci w procesie kształtowania postaw kulturowych. Przewodnik po ścieżkach edukacji regionalnej, wielo- i międzykulturowej: materiały dla nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, Oficyna Wydawnicza „Impuls", Kraków 2012.
2. Szafrańska A., Grzybowski P.P., Integracja w szkole - szkoła integracji. Od idei do praktyki edukacyjnej, Difin, Warszawa 2024.
3. Weigl B., Stereotypy etniczne i uprzedzenia u dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Instytutu Psychologii PAN, Warszawa 1999.

**Metody dydaktyczne**

wykład w toku problemowym

**Metody dydaktyczne - inne**

wykład z wykorzystaniem technik zdalnego nauczania

**Rygory zaliczenia zajęć**

zaliczenie na ocenę

### Dane grup zajęciowych

Grupa numer 1

**Prowadzący grupy:**

dr hab. Przemysław Grzybowski, prof. uczelni

### Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

| Opis grupy przedmiotów | Cykl pocz. | Cykl kon. |
|---|---|---|
| 1 rok, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna [NJ] (NJ-PPW-1) | 2023 | |

### Punkty przedmiotu w cyklach:

**<bez przypisanego programu>**

| Typ punktów | Liczba | Cykl pocz. | Cykl kon. |
|---|---|---|---|
| Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS) | 1 | 2023 | |

.....
*Podpis*